

27. 7. 2018

Veźměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Práva Energetického regulačního úřadu při šetření na místě v obchodních prostorách podle § 18b energetického zákona a jejich meze (Díl II.)

Zákon [458/2000](#) Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (dále jen „energetický zákon“) přiznává v ust. § 18b odst. 3 zaměstnancům Energetického regulačního úřadu (dále jen „Úřad“), případně další Úřadem pověřeným osobám oprávnění, jež zabezpečují dosažení efektivity prováděného místního šetření. Kde však oprávnění uvedených osob končí a jaká práva svědčí šetřené osobě?



Připomeňme si, že ust. § 18b energetického zákona upravuje specifická oprávnění k šetření uplatňovaná v rámci šetření na místě v obchodních prostorách při realizaci tzv. sektorových šetření podle § 18a energetického zákona, tedy šetření na trzích s elektřinou nebo plynem prováděných za účelem zjištění, zda na těchto trzích existuje účinná hospodářská soutěž.

Základním oprávněním Úřadu je oprávnění provádět místní šetření vůči účastníkům trhu s elektřinou nebo plynem, osobám (fyzickým i právnickým), jejichž předmětem podnikání je plnění propanu, butanu a jejich směsí a účastníkům trhu podle REMIT.[1] Toto základní oprávnění Úřadu obsahuje následující dílčí oprávnění (ust. § 18b odst. 3 energetického zákona):

- (i) vstupovat do obchodních prostor osoby, u které šetření probíhá,
- (ii) ověřit, zda se v případě dokumentů a záznamů jedná o obchodní záznamy,
- (iii) nahlížet do obchodních záznamů, které se v obchodních prostorách nacházejí nebo jsou z nich přístupné, bez ohledu na to, v jaké formě jsou uloženy,**
- (iv) kopírovat nebo získávat v jakékoli formě kopie nebo výpisy z obchodních záznamů,**
- (v) pečeti obchodní prostory, popřípadě skříně, schránky nebo obchodní záznamy v nich se nacházející na dobu a v rozsahu nezbytném k provedení šetření,
- (vi) požadovat (nejen) od šetřené osoby v nezbytném rozsahu součinnost potřebnou k provedení šetření, jakož i vysvětlení k obchodním záznamům.

Každému z dílčích oprávnění Úřadu odpovídají konkrétní tomu přiměřené povinnosti šetřené osoby. Přitom však musí mít Úřad na paměti ústavou garantovaná práva a svobody šetřené osoby a s jejich

vědomím jednotlivá oprávnění vypočtená v ust. § 18b odst. 3 energetického zákona uplatňovat v rámci šetření na místě tak, aby nedocházelo k ohrožení samotné legality Úřadem provedeného postupu nebo opatřených důkazů.

V návaznosti na Oprávnění vstupovat do obchodních prostor osoby, u které šetření probíhá a oprávnění ověřit, zda se v případě dokumentů a záznamů jedná o obchodní záznamy, bude předmětem tohoto II. dílu série článků o právech Úřadu při šetření na místě v obchodních prostorách podle § 18b energetického zákona a jejich mezích pojednání o oprávnění nahlížet do obchodních záznamů a oprávnění kopírovat nebo získávat v jakékoli formě kopie nebo výpisy z obchodních záznamů.

Oprávnění nahlížet do obchodních záznamů

Dalším z řady oprávnění, které energetický zákon ve svém ust. § 18b Úřadu přiznává, je oprávnění nahlížet do obchodních záznamů, které se v obchodních prostorách nacházejí nebo jsou z nich přístupné, bez ohledu na to, v jaké formě jsou uloženy. Pro realizaci tohoto oprávnění tak není rozhodné, zda mají obchodní záznamy podobu tištěnou či elektronickou.

Předně je třeba poznamenat, že oprávnění nahlížet do obchodních záznamů v sobě zahrnuje právo Úřadu žádat šetřenou osobu o umožnění přístupu k obchodním záznamům uloženým např. ve výpočetní technice či jinak elektronicky. Přitom uvedené dílčí oprávnění zcela jistě zahrnuje i oprávnění žádat odstranění překážky v přístupu v podobě hesla či šifrování. Oprávnění nahlížet do obchodních záznamů je třeba vnímat v souvislosti s tím korelující povinností šetřené osoby podle energetického zákona, a tedy povinností poskytnout Úřadu při provádění šetření na místě nezbytnou součinnost. V případě opačném, kdy by šetřená osoba takovou součinnost Úřadu neposkytla, nebo kdy by ve své snaze mařit šetření zašla tak daleko, že by zatajovala nebo ničila důkazy, by tato osoba nepochybně jednala v rozporu se svými povinnostmi podle energetického zákona a její jednání by v rámci ukládání sankce mohlo být vyhodnoceno jako přitěžující okolnost.[2]

Zákon výslovně hovoří o oprávnění Úřadu nahlížet do obchodních záznamů, *kteří se nacházejí v obchodních prostorách nebo jsou z nich přístupné*. S ohledem na v dnešní době dostupné možnosti lze veškerá data (včetně obchodních záznamů) ukládat elektronicky nikoliv výhradně v obchodních prostorách šetřené osoby, nýbrž i mimo ně. K takovému ukládání dat dochází v praxi dnes již zcela běžně a děje se tak za využití vzdálených serverů třetích stran, tzv. cloudových úložišť, on-line úložišť či webových disků, tedy prostřednictvím využití služeb ke sdílení, zálohování a přistupování k datům v úložištích uložených v zásadě odkudkoliv. Úřad je oprávněn po šetřené osobě požadovat, aby mu k takovým vzdáleným úložištím umožnila přístup, a šetřená osoba na straně druhé musí takovému požadavku Úřadu vyhovět. Splnění však musí být předpoklad přístupu obchodních záznamů z obchodních prostor šetřené osoby.

Oprávnění kopírovat nebo získávat v jakékoli formě kopie nebo výpisy z obchodních záznamů

Toto oprávnění jistým způsobem navazuje na jiné oprávnění Úřadu, a to oprávnění ověřit, zda dokumenty a záznamy nacházející se v obchodních prostorách jsou obchodními záznamy (k tomu blíže Díl I.). Je-li tedy Úřadem ověřeno, že se skutečně jedná o dokumenty a záznamy mající povahu obchodních záznamů, je Úřadu dána možnost pořizovat takřka bez omezení kopie a dělat výpisy z těchto obchodních záznamů. Uvedené oprávnění se samozřejmě týká obchodních záznamů v listinné podobě, současně však i obchodních záznamů uložených elektronicky. V případě elektronického uložení se bude jednat především o e-mailové či SMS zprávy, dokumenty uložené na pevných discích v počítačích a dalších zařízeních, CD či DVD nosičích, USB flash discích apod.). Protože má šetřená

osoba v rámci realizace místního šetření právo na právní zastoupení, má právo i na to, aby právní zástupce šetřené osoby byl přítomen po celou dobu průběhu pořizování kopií obchodních záznamů nebo výpisů z nich a na to, aby si pro potřeby kontroly zákonnosti prováděného šetření pořizoval kopie pro sebe ve stejném rozsahu, ve kterém je pořizuje Úřad. Obdobné platí pro zaměstnance nebo jiné oprávněné zástupce šetřené osoby.



Mgr. Lukáš Nálevka,
advokátní koncipient

[ARROWS advokátní kancelář, s.r.o.](#)

V Jámě 699/1
110 00 Praha 1

Tel.: +420 724 189 287
e-mail: nalevka@arws.cz

[1] Přímo použitelný předpis Evropské unie upravující integritu a transparentnost velkoobchodního trhu s energií, tj. Nařízení Evropského parlamentu a Rady EU č. 1227/2011 o integritě a transparentnosti velkoobchodního trhu s energií neboli REMIT.

[2] EICHLEROVÁ, K., HANDRLICA, J., JASENSKÝ, M., KOŘÁN, J., KOŠTÁL, V., PLÁŠILOVÁ, D., ZÁKOUCKÝ, P. Energetický zákon. Komentář. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2016. S. 345-346.

© EPRAVO.CZ - Sbírka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Cena zvláštní obliby - kdy má citový vztah poškozeného k věci vliv na výši odškodného?](#)
- [Umělá inteligence v právu: Efektivní pomoc nebo riziko pro odborný úsudek?](#)
- [Úvodní vhléd do klasifikace povinných osob dle návrhu nového zákona o kybernetické bezpečnosti](#)
- [Rodinná nadace s dceřinou společností: Alternativa ke svěřenskému fondu pro správu rodinného majetku](#)
- [Řádné prověření podnětu jako podklad pro místní šetření \(nález Ústavního soudu\)](#)
- [Zákon č. 73/2025 Sb.: Advokacie v nové éře regulace a ochrany důvěrnosti](#)
- [Státní zaměstnanci a úředníci v byznysu: Flexinovela bourá hranice a otevírá dveře do podnikatelských orgánů](#)
- [K jednomu z výkladových úskalí na úseku regulace slev](#)

- [Student je spotřebitel: ÚS redefinoval smluvní vztahy se soukromými VŠ](#)
- [Zákaz změny k horšímu \(reformace in peius\) se neuplatní u nákladových výroků](#)
- [Přinese rozsáhlá novela zákona o ochraně přírody a krajiny urychlení povolovacích procesů?](#)